

Metodické usmernenie k povinnej aktivácii elektronických schránok právnických osôb nezapísaných do Obchodného registra SR

1. Čo sa rozumie pod povinnou aktiváciou elektronických schránok na doručovanie?

Termín účinnosti aktivácie elektronických schránok právnických osôb, ktoré nemajú aktivovanú elektronickú schránku a nie sú zapísané v Obchodnom registri SR, stanovuje prechodné ustanovenie § 60b ods. 3 zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) (ďalej len „zákon o e-Governmente“).

V súlade s ustanovením § 60b ods. 3 zákona o e-Governmente platí, že **proces aktivácie elektronických schránok v prípade právnických osôb, ktoré nie sú zapísané v Obchodnom registri SR a dobrovoľne si neaktivovali elektronickú schránku pred termínom 31.05.2020, sa začne 1. júna 2020 a skončí sa prvým prístupom oprávnenej osoby do elektronickej schránky alebo uplynutím desiateho dňa.**

Aktivácia elektronickej schránky je proces, ktorý umožní jej využívanie na **elektronické doručovanie od orgánov verejnej moci**. V praxi to znamená, že prostredníctvom aktivovanej elektronickej schránky **budú právnickým osobám doručované elektronické rozhodnutia, ktoré majú rovnaký právny účinok ako keby boli doručené v listinnej forme.**

Podľa § 60b ods. 3 zákona o e-Governmente „*Ak ide o právnické osoby, ktoré nemajú aktivovanú elektronickú schránku a nie sú zapísané v obchodnom registri, správca modulu elektronických schránok vykoná úkon v procese aktivácie podľa § 13 ods. 1 písm. a) 1. júna 2020; to platí, aj ak pri právnickej osobe, ktorá nie je zapísaná v obchodnom registri, dôjde k splneniu podmienky na aktiváciu elektronickej schránky odo dňa účinnosti tohto zákona do 31. mája 2020. Na právnické osoby podľa prvej vety sa do 31. mája 2020 ustanovenia § 60a ods. 5 nepoužijú. Ak právnická osoba podľa prvej vety požiadava o skoršiu aktiváciu elektronickej schránky, správca modulu elektronických schránok žiadosti vyhovie a ustanovenia § 13 ods. 3 sa použijú primerane. Informáciu o tom, akých právnických osôb sa postup podľa prvej až tretej vety týka, zverejňuje a aktualizuje správca modulu elektronických schránok na ústrednom portáli.*“

2. Čo to pre právnické osoby nezapisujúce sa do Obchodného registra SR znamená?

V zmysle vyššie uvedeného platí, že zmena, ktorá nastane od 1. júna 2020 sa bude týkať len tých právnických osôb, ktoré sa nezapisujú do Obchodného registra SR, pričom bude spočívať v dvoch veciach:

- V prvom rade pre tie právnické osoby, **ktoré sú zapísané v zdrojových registroch uvedených nižšie a ktoré k 31. máju 2020 nemali aktivovanú schránku, začne od 1. júna 2020 plynúť lehota 10 dní, po ktorých bude ich elektronická schránka automaticky aktivovaná.** V praxi to znamená, že elektronická schránka takejto právnickej osoby bude od 1. júna 2020 v stave, kedy prvým prihlásením sa do nej po 1. júni 2020 alebo najneskôr po uplynutí 10 dní bude schránka aktivovaná a bude sa do nej dať elektronicky doručovať.
- Druhou zmenou je, že právnická osoba, **ktorá je zapísaná v zdrojových registroch uvedených nižšie a ktorá vznikne od 1. júna 2020 vrátane,** bude mať pri aktivácii elektronickej schránky rovnaký postup bez ohľadu na to, či sa zapisuje do Obchodného registra SR alebo nie. **Všetky právnické osoby od 1. júna 2020 budú mať bezodkladne po vzniku zriadenú schránku,** a táto schránka bude aktivovaná na doručovanie buď prvým prihlásením sa alebo uplynutím 10 dní.

Ide o tieto zdrojové registre:

- a) Register nadácií,
- b) Register neinvestičných fondov,
- c) Register neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby,
- d) Register občianskych združení,
- e) Register odborových organizácií,
- f) Register politických strán a politických hnutí,
- g) Register záujmových združení právnických osôb,
- h) Register organizácií s medzinárodným prvkom.

Zoznam týchto právnických osôb, ktorých sa povinná aktivácia elektronických schránok týka, tvorí prílohu č. 1 tohto usmernenia.

Pozor na proces zapájania ďalších registrov:

V závislosti od realizácie zapojenia ďalších registrov, z ktorých bude možné korektne preberať údaje, budú postupne aktivované na doručovanie aj elektronické schránky ostatných právnických osôb. O zverejnení časového harmonogramu, ktorý bude verejne dostupný na Ústrednom portáli verejnej správy (slovensko.sk) (ďalej len „ÚPVS“), budeme vopred informovať. Dôvodom tohto postupu je zabezpečenie všetkých potrebných údajov zo zatiaľ nepreberaných registrov, ich priebežné čistenie, dopĺňanie a aktualizácia.

Chýbajúci údaj, napríklad identifikátor štatutárneho orgánu je prekážkou jeho úspešnej autentifikácie na účely využívania elektronickej schránky. Ide zároveň o prekážku na naplnenie účelu aktivácie elektronickej schránky. V prípadoch objektívnej absencie údajov potrebných na identifikáciu osôb oprávnených na prístup a disponovanie s elektronicou schránkou Národná agentúra pre sieťové a elektronické služby (ďalej len „NASES“) nemôže vykonať aktiváciu elektronickej schránky. V opačnom prípade by došlo k neprimeranému zásahu do práv a povinností dotknutého majiteľa elektronickej schránky.

3. Čo sa rozumie pod zriadením elektronickej schránky?

NASES ako príspevková organizácia Úradu podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu (ďalej len „ÚPVII“) a prevádzkovateľ ÚPVS uskutočňuje zriaďovanie a aktiváciu elektronických schránok na doručovanie na základe údajov poskytovaných z registra právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci (ďalej len „RPO“).

Zákon o e-Governmente stanovuje, že **elektronická schránka právnickej osoby je zriadená bezodkladne po tom, ako sa NASES dozvie o vzniku právnickej osoby.**

Ide o zákonom predvídanú situáciu, avšak z hľadiska aplikačnej praxe môže nastať situácia, že NASES sa z dôvodu neúplných údajov v RPO nedozvie o existencii právnickej osoby a elektronicú schránku nezriadi.

V tomto prípade ide o zákonnú prekážku, ktorá nie je spôsobená zo strany tejto právnickej osoby a orgán verejnej moci bude doručovať v súlade so zákonom o e-Governmente listinne, tzn. nedôjde k nemožnosti doručovania úradných dokumentov tejto právnickej osobe.

Ak by nastala **situácia, že právnická osoba, ktorej právna forma je uvedená v prílohe č. 1 tohto usmernenia, nemá zriadenú elektronicú schránku**, je za účelom ďalšieho usmernenia, ako

postupovať, potrebné obrátiť sa na NASES prostredníctvom kontaktného formulára na <https://helpdesk.slovensko.sk/new-incident/> alebo na telefónnom čísle +421 2 35 803 083.

4. Čo sa rozumie pod aktiváciou elektronickej schránky?

Je potrebné rozlišovať medzi zriadením elektronickej schránky a aktiváciou elektronickej schránky na doručovanie. Aktivácii elektronickej schránky musí predchádzať jej zriadenie. NASES teda uskutočňuje aktiváciu len v prípade zriadených elektronických schránok.

V prípade, ak v registri chýbajú údaje o štatutárnych orgánoch, alebo sú tieto údaje neúplné, môže nastať situácia, že štatutárny orgán sa nebude môcť prihlásiť do svojej elektronickej schránky. NASES oznamom zverejneným na ÚPVS vyzval a naďalej vyzýva štatutárne orgány na doplnenie potrebných údajov do príslušných registrov (<https://www.slovensko.sk/sk/oznamy/detail/aktivacia-e-schranok-po-nezapi>).

Ak nastane situácia, že **štatutár sa nebude môcť prihlásiť do elektronickej schránky, pričom elektronickej schránka je aktivovaná na doručovanie**, rovnako je za účelom ďalšieho usmernenia, ako postupovať, potrebné obrátiť sa na NASES prostredníctvom kontaktného formulára na <https://helpdesk.slovensko.sk/new-incident/> alebo na telefónnom čísle +421 2 35 803 083.

Zriaďovanie a aktivácia elektronických schránok na doručovanie sa uskutočňuje na základe údajov poskytovaných z RPO, ktorý je referenčným registrom. Správcom RPO je Štatistický úrad SR.

5. Na ktoré subjekty sa táto povinná aktivácia elektronických schránok na doručovanie vzťahuje?

Je potrebné akcentovať, že povinná **aktivácia elektronických schránok na doručovanie s účinnosťou od 1. júna 2020 sa vzťahuje len na subjekty s postavením právnickej osoby.**

Postavenie právnickej osoby vyplýva z Občianskeho zákonníka a pri jednotlivých typoch právnických osôb to výslovne ustanovujú aj osobitné predpisy. V prípade pochybností je vždy možné obrátiť sa na gestora osobitného predpisu, ktorý je vo väčšine prípadov aj správcom zdrojového registra. ÚPVII má za to, že každý subjekt by mal vedieť, aká je jeho právna forma a či je právnickou osobou.

Vzhľadom na to, že ÚPVII poskytuje na účely zriadenia a aktivácie elektronických schránok údaje správca RPO, povinná aktivácia elektronických schránok na doručovanie sa vzťahuje len na subjekty, ktoré sú v RPO vedené ako právnická osoba.

V prípade zistenej chyby údajov v RPO, ktorá môže nastať aj u samotného správca zdrojového registra, NASES vyzve RPO za účelom riešenia chyby údajov so samotným správcom zdrojového registra. V prípade, že štatutár neuviedol kompletne údaje o štatutárnom orgáne pri zápise subjektu do zdrojového registra, je pre vytvorenie zastupovania do elektronickej schránky tieto údaje o štatutárovi (meno/priezvisko/rodné číslo) potrebné do zdrojového registra doplniť.

6. Ako sa prihlásiť do elektronickej schránky a ako udeliť oprávnenie inej osobe?

Najjednoduchším spôsobom **ako zistiť, či elektronickej schránka je zriadená a aktivovaná, je prihlásením sa na ÚPVS (slovensko.sk).**

Prvé prihlásenie sa na ÚPVS by mal vykonať štatutárny orgán. V prípade, že majiteľ elektronickej schránky delegoval oprávnenie na prístup a disponovanie s elektronickej schránkou inej osobe, prvé prihlásenie môže vykonať aj táto iná oprávnená osoba.

Pre úspešné prvé prihlásenie je potrebné splniť podmienky uvedené na ÚPVS na adrese: <https://www.slovensko.sk/sk/ako-zacat>.

Zákon o e-Governmente myslí aj na situáciu, ak majiteľ elektronickej schránky chce **delegovať oprávnenie na prístup a disponovanie s elektronicou schránkou inej oprávnenej osobe**, pretože nemôže alebo nechce disponovať s elektronicou schránkou.

V takomto prípade tak môže urobiť **štatutárny orgán alebo člen štatutárneho orgánu právnickej osoby a určiť rozsah tohto oprávnenia na základe ustanovenia § 13 ods. 7 zákona o e-Governmente** prostredníctvom autorizovaného elektronickeho dokumentu, ktorý doručí správcovi modulu elektronicých schránok na to určenou funkciou elektronickej schránky alebo dokumentom v listinnej podobe s úradne osvedčeným podpisom majiteľa elektronickej schránky.

Návod k udeleniu oprávnenia:

https://www.slovensko.sk/_img/CMS4/Navody/Nove_ES/udelenie_opravnenia_FO.pdf

<https://www.slovensko.sk/sk/oznamy/detail/vyhody-elektronickeho-udelenia>.

Listinné žiadosti na udelenie oprávnenia sú dostupné na:

https://www.slovensko.sk/sk/dokumenty-a-tlaciva/_1/A/0bfc661-1bcd-4c91-90dd-a5f500b64b53.

V prípade, ak sú na udelenie oprávnenia potrebné údaje, ktoré nie sú zdrojovým registrom vyžadované na zápis všetkých identifikačných údajov o štatutárovi (meno, priezvisko, rodné číslo), NASES môže vyzvať žiadateľa o zaslanie potrebných príloh, podľa ktorých je možné overiť, že osvedčená osoba na žiadosti je štatutárnym orgánom.

7. Vzťahuje sa povinná aktivácia aj na organizačné jednotky s právnou subjektivitou odvodenou od materskej právnickej osoby (napríklad organizačné jednotky združenia, základné odborové organizácie odborových zväzov a pod.)?

Na účely zákona o e-Governmente je pre zriadenie elektronickej schránky a následnú aktiváciu podstatná skutočnosť, ako je organizačná jednotka právnickej osoby nezapisujúcej sa do Obchodného registra SR a jej štatutárny orgán vedená v RPO ako zdroj údajov pre zriadenie a aktiváciu elektronickej schránky.

Vzhľadom na vyššie uvedené, v prípade, ak takáto **organizačná jednotka nie je evidovaná ako právnická osoba, bez ohľadu na to, či má pridelené IČO a právnou subjektivitu, nebude jej elektronicá schránka aktivovaná.**

V prípade, ak **organizačná jednotka je v RPO vedená ako právnická osoba, elektronicá schránka jej bude zriadená a aktivovaná.**

V prípade akýchkoľvek problémov s prihlásením do elektronickej schránky je potrebné kontaktovať NASES prostredníctvom kontaktného formulára na <https://helpdesk.slovensko.sk/new-incident/> alebo na telefónnom čísle **+421 2 35 803 083**.

Zoznam vybraných právnych foriem, ktoré sa nezapisujú do Obchodného registra Slovenskej republiky (elektronické schránky týchto subjektov sa aktivujú na doručovanie v súlade s § 60b ods. 3 zákona č. 305/2013 Z. z. o e-Governmente)			
Kód	Právna forma	Kód zdrojového registra	Názov zdrojového registra
117	Nadácia	4	Register nadácií
118	Neinvestičný fond	5	Register neinvestičných fondov
120	Nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby	6	Register neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby
701	Združenie (zväz, spolok, spoločnosť, klub a i.)	7	Register občianskych združení
701	Združenie (zväz, spolok, spoločnosť, klub a i.)	8	Register odborových a zamestnávateľských organizácií
711	Politická strana, politické hnutie	3	Register politických strán a politických hnutí
751	Záujmové združenie právnických osôb	14	Register záujmových združení právnických osôb
921	Medzinárodné organizácie a združenia	9	Register organizácií s medzinárodným prvkom